

Asia: VN/27014/2024

Hallituksen esitys Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asukasliitto ry

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö, diaarinumero VN/27014/2024

Lausunto

Tämän lausunnon antajan, Asukasliitto ry:n tehtävänä on edistää asunnon hallintamuodosta riippumatta kaikkea asumista maassamme ja asumiseen liittyvää tasapainoista alueellista kehitystä, sekä järjestää ja tukea asukkaiden toimintaa heidän tavoitteidensa ja etujensa saavuttamiseksi.

Asukasliitto on jo aiemmin ilmaissut kritiikkinsä istuvan hallituksen hallitusohjelmaan kirjattuja valtion arava- ja ara-asuntojen tuotantotukijärjestelmän heikennyksiä kohtaan. Liiton hallitus vastasi 19.8.2024 myös ympäristöministeriön lausuntopyyntöön VN/19970/2024 vastustaen voimakkaasti Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n virastona toiminnan lakkauttamista ja ARA:n tehtävien siirtämistä ympäristöministeriöön. Pidimme päätöstä hätiköitynä ja ilmaisimme huolestumme mm. viraston lopettamisen aikataulusta. Kyseessä on alkaneen vuosituhannen merkittävin asuntopoliittinen teko, jonka tavoite ja vaikutukset on jätetty sumeiksi.

ARA-viraston lakkauttamisen kiirettä ei ole uskottavasti perusteltu eikä se ole järkevästi perusteltavissakaan juuri nyt, kun vapaarahoitteinen asuntotuotanto on lähes lopussa, uusia rakennuslupia ei juurikaan haeta ja alan konkurssit ovat yleisiä (<https://konkurssit.com/>). Valtion ja kuntien taloudelle sekä työvoimalle, perheille ja väestön uusiutumislle on ehdottoman tärkeää nyt kontrasyklisesti aloittaa valtion tukema asuntotuotanto ja vanhojen ara-asuinrakennusten korjaushankkeet. Siinä nimenomaan ARA-virasto on ainoa pätevä ja kokenut organisaatio.

Valtion tuella tuotetuissa vuokra-, asumisoikeus- ja osaomistusasunnoissa asuvien ja niihin hakevien näkökulmasta 19.8.2024 luotu Asukasliiton hallituksen mielipide ei ole muuttunut. Asukasliiton mielestä ARA-viraston tulee jatkaa kuten hallituksen esityksen 136/2024 vp otsikon 5 ”Muut toteuttamisvaihtoehdot” on ehdotuksen muodossa kirjattu:

[...] Aran tehtäviä ja toimintoja olisi mahdollista kehittää ilman viraston lakkauttamista. Aran tehtävät voitaisiin säilyttää omassa virastossaan, jolloin välttyttäisiin viraston lakkauttamisesta aiheutuvista kuluilta. Tässä vaihtoehdossa myös säilytettäisiin Aran itsenäinen rooli tuen myöntämisessä ja ara-asuntojen valvonnassa.

Valtiovallan asuntopolitiikan teossa on totuttu jatkuvuuteen, ja siihen oikeuttaa myös perustuslaki. Edellisillä lausuntokierroksilla monet Asukasliiton ohella ovat kiinnittäneet huomiota uhkaan, joka aiheutuu poliittisesti nimetyn ympäristöministerin oikeudesta ottaa päätettäväkseen viranhaltijalle kuuluvia asioita. Uhkan toteutuminen on mahdollista nyt lakeja ja alemman asteisia määräyksiä noudattavan ARA:n neutraalissa valvonnassa olevien asioiden, kuten esim. yhteistoimintalain noudattamisen valvonnan kohdalla. Ara- ja asumisoikeusasunnoissa asuvat ovat voineet tuntea ARA:n asumisturvaa tuottavaksi valvojaksi. Nyt, kun olemme nähneet eri ministereiden reippaita ideologisia irtiottoja, muodostaa ARA-viraston tehtävien siirto ympäristöministeriöön uhkan asumisen jatkuvuudelle, kohtuuhintaisuudelle ja viihtyvyydelle.

Hans Duncker

Asukasliitto ry

Duncker Hans
Asukasliitto ry